

Prezident İlham Əliyev 2003-cü ilin oktyabrında – ilk dəfə dövlət başçısı seçiləndə qarşıya qoyduğu və bəyan etdiyi strateji hədəfləri gerçəkləşdirmək üçün ötən müddətdə istər beynəlxalq məqyasda, istərsə də ölkə daxilində məqsədyönlü, ardıcıl, düşünlülmüş siyaset həyata keçirdi. Məhz onun qətiyyəti nəticəsində güclü dövlət konsepsiyasını reallaşdırmağa nail olduq. Bununla da dövlətimizin başçısı qurucu, birləşdirici, xalqın bütün istək və arzularını reallaşdırıran, öz fəaliyyətində Azərbaycan dövlətinin maraqlarını ən ali məqsəd kimi görən və bütün qüvvəsini bu istiqamətə yönəldən liderə çevrildi.

Biz öz torpağımızda vuruşuruz. Bizim mövqeyimiz beynəlxalq hüquqa və ədalətə əsaslanır... Erməni əsgərinin bizim torpağımızda nə işi var?! Düşmən ordusu bizim ərazilərdə nə gəzir?! Heç kəs üçün sırr deyil ki, "Dağlıq Qarabağ ordusu"nın tərkibində olan şəxsi heyətin 90 faizi Ermənistan vətəndaşlarından ibarətdir.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti

Xalqın iki əsrlik möhnətinə qısa müddətdə son qoyan lider

Cənab İlham Əliyevin siyasi hakimiyyətə gəldiyi dövrə Azərbaycanın ən böyük problemi Ermənistan-Azərbaycan münaqişesinin həlli məsəlesi idi. Ona görə də möhtərem Prezidentimiz özünün siyasi fəaliyyətinin mühüm hissəsini məhz bu məsələ üzərində cəmləşdirmişdi. Bu məqsədle gündəliyə çıxarılmış əsas məsələlər prinsipial və ardıcılıqla həll edildi. Möhtəşəm amal namına gənclərin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsi lazımlı olan səviyyəyə qaldırıldı, ordunun maddi-texniki bazası tamamilə yenidən quruldu. Herbçilərin peşəkarlığı dün-yə standartları səviyyəsinə çatdırıldı, Silahlı Qüvvələrimizin arsenallına aparıcı dövlətlərin ən müasir silahları daxil edildi. Ölkədə yaradılan Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin yüzlərlə adda silah-sursat istehsal etməsi təmin olundu.

Əhəmiyyətli dövlət dəstleri, mütəfiqləri, strateji tərəfdəşləri heç zaman olmadığı qədər çoxaldı. Ancaq qarşıya qoyulan məqsəd-Azərbaycanın ərazi bütövlüyü nün bərpası eley bir vacib məsələ idi ki, onun reallaşdırılması üçün sadaladığımız bu amillərdən başqa, belə də daha önəmlə olan bir məsələ də var idi. Bu, ölkə əhalisinin vahid məqsəd ətrafında birləşdirilməsi idi. Geride qalan illər, xüsusən, xalqımızın 44 günlük mühərbi zamanı nümayiş etdirdiyi birləşdirilməsi səbəbi ilə, İlham Əliyev hemin istiqamətdə də ən yüksək nüaliyyəti qazanmışdır. Ölkədə fəaliyyət göstərən siyasi partiyaların, QHT-lərin və bütün ziyalıların dəfələrlə bəyanat verək, İlham Əliyev siyasetini dəstəkləməsi sübut edirdi ki, o, qalib gələcəkdir. O, qalib gəldi və Azərbaycan

xalqını iki əsrlik möhnətdən xilas etdi. Bu qələbəyə aparan yola yenidən nəzər salanda, faktları götür-qoy edəndə çox dəhşətli və ağır, üzü-cü yolun şahidi oluruq. Həmin yolun bəzi məqamlarını bir daha xatırladaq. Sonuncu dəfə 1988-ci ilde başlamış Qarabağ hadisəleri, erməni ideoloqlarının "Dənizdən-dənizə Ermənistən" adlı sərsəm ideyasını reallaşdırmaq cəhdələr kənd və şəhərlərimizdən dağılmış, on minlər gənəhəsiz insanın ölümü, yüz minlər azərbaycanının öz tarixi torpaqlarından didərgin düşməsi ilə nəticələnmişdi. Ermənilərin dinc azərbaycanlılara qarşı töretdiyi qətlamlar sırasında Xocalı faciəsi xüsusi qəddarlığı ilə seçilirdi. Bütövlükdə, Azərbaycan xalqına qarşı töredilən Xocalı soyqırımı öz ağlaşımaz qəddarlığı və qeyri-insani cəza üsulları ilə bəşər tarixində bir vəhşilik aktıdır. Bu soyqırımı, eyni zamanda, bütün bəşəriyyətə qarşı cinayətdir.

Yaranan münaqişənin nizamlanması üçün 24 mart 1992-ci ildə təsis olunan ATƏT-in Minsk qrupu fəaliyyətinin 29 ili ərzində məsələnin həlli nə yox, dondurulmasına çalışmış və bununla da illər ərzində aparılan danışçılar nəticəsində qalmışdı. Həm işğalçıya, həm də işğala meruz qalan tərəfe eyni münasibət bəslənilmiş və beynəlxalq qətnamələr kağız üzərində saxlanılmışdı. Azərbaycan məsuliyyətli ölkə olaraq, daim beynəlxalq hüquqa sadıqlılığını nümayiş etdirərək, münaqişənin danışçıları vasitəsilə həlliinə çalışıb. Ən mötəbər beynəlxalq təşkilat olan BMT də işğalçı Ermənistana təzyiq göstərməkdə acizlik nümayiş etdirib, tərəfləri sülhə

çağıran bəyanatlarla kifayətlənib. BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistən silahlı qüvvələrinin işgal altındakı Azərbaycan ərazilərindən dərhal çıxarılması tələb edən 4 qətnaməsi 27 il icra olunmayıb.

Bütün bu illər ərzində Ermənistən işğalçı siyasetini davam etdirərək, ərazilərimizdə təxribatlar töredib, temas xətti boyunca yaşayan dinc əhalimizə mütəmadi atəş açaraq, onların rahat yaşamasına imkan vermeyib.

2016-cı ilin aprelində Lələtəpə və 2020-ci ilin iyulunda Tovuz döyüşləri zamanı Azərbaycan bu işğalla barışmaya çağını nümayiş etdirdi. Lakin Ermənistən bu döyüşlərdən də nəticə çıxmazayaq, Azərbaycana qarşı diversiyaları davam etdirdi, erməni siyasetçiləri tərəfindən aşağılayacı və təxribatçı bəyanatlar verildi. 2020-ci il sentyabrın 27-də isə Ermənistən tərəfindən növbəti hərbi təxribat töredilərək, Azərbaycanın yaşayış məntəqələri və döyüş mövqeləri şiddetli artilleriya atəşinə tutuldu.

Sentyabrın 27-də cənab İlham Əliyevin sədrliyi ilə Tehlükəsizlik Şurasının icası keçirildi. Dövletimizin başçısı – Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı oradakı çıxışında ermənilərin növbəti təxribatının səbəblərini açıqladı. Düşmənin hərbi təxribatını dəf etmək və təcavüzünə son qoymaq məqsədilə Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev dərhal bütün cəbhə boyu əks-hücumu keçmək əmrini verdi.

Nizami ordularımız öz sözünü bilavasitə cəbhə xəttində, düşmənlə üzbezə savaşda daha kəskin şəkildə dedi. Biz de elliklə qələbəyə kökləndik. Qismən səfərberlik elan olundu, amma

buna baxmayaraq, on minlərlə könüllü döyüş bölgələrinə can atdı. O günler bütün şəhər və rayonlarımızdakı hərbi çəqiliş məntəqələrinin qarşısında əsl qəlebelik hökm sürdürdü, neçə deyerler, iynə atsaydın, yerə düşməzdi. Sarsılmaz iqtidár – xalq – ordu birliliyi sayesində mübarizə ruhumuz, qələbə əzmimiz daha da gücləndi. Temas xəttinin müxtəlif istiqamətlərində genişmiyəsli zəfer yürüşünün davam etdiyi 44 gün ərzində mənfur erməni silahlı dəstələrinə ard-arda sarsıcı zərbələr endirildi. İşğal altında olan rayonlarımız, mühüm strateji yüksəkliklər, kənd və qəsəbələr düşməndən azad edildi. Ermənilərin illərce qurduğu beton istehkamlar bu selin qarşısında qısa bir müddət də tab gətire bilmədi. Bilməzdə də. Əbəs yerə deyilməyib ki, el gücü – sel gücü!

Təzliklə növbə Qubadlıya, Xocalıya, Laçına çatdı. Vətən deyib irəli atılan, ölümün gözüne dik baxan igidlərimiz addım-addım yürüdürlər, əzəli-əbədi torpaqlarımızı qarış-qarış, yamac-yamac, kənd-kənd azad etdilər.

Ermənilərə özlərinin uydurduqları "yenilməz ordu" mifində xumarlanmış başları zərbe görən kimi silah-sursatı və hərbi texnikanı – tankları, topları, raket qurğularını döyüş meydanında atıb qaçırdılar (İndi bunların bir qismi Bakıdakı Hərbi Qənimətlər Parkının eksponatları kimi nümayiş etdirilir). Oktyabrın 4-də Cəbrayıllı, 17-də Füzuli, 20-də Zəngilan, 25-də Qubadlı, noyabrın

8-də Şuşa azadlığına qovuşdu. Rayon mərkəzləri ilə bərabər, 4 qəsəbə və 286 kənd işğalçıdan təmizləndi. Hərbi libasını bir gün belə dəyişməyən Ali Baş Komandanımız bu şəhərlərin hər birində üçəngli Azərbaycan bayrağını qaldırdı, xalqa gözaydındılıq verdi. Müqəddəs ata vəsiyyətinə əməl etdiyini sonsuz iftixarla dile getirdi.

Bu, hərbi müstəvidə əldə olunan qələbə idi. Sonra biz siyasi müstəvidə qələbə qazandıq. Ordusunun darmadağın edildiyini, belinin sındırıldığını görən düşmən kapitulyasiya aktına qol çekməye məcbur edildi. Bunun ardınca noyabrın 15-də Kəlbəcər, 20-də Ağdam, dekabrın 1-də isə Laçın Azərbaycana döyüşsüz təhvil verildi.

Orдумuz tərəfindən aparılan bütün əks-hücum əməliyyatlarının ən böyük nəticələrindən biri o oldu ki, Silahlı Qüvvələrimiz mənəvi-psixoloji, döyüş ruhu, sosial, içtimai, texniki-təchizat, silah-sursat, peşəkarlıq baxımından Ermənistən ordusunu müqayisələnməz dərəcədə qabaqladığını təsdiqlədi və təbii ki, düşmən də bu üstünlüyü tam anladı. Erməni içtimaiyyəti bu prosesdə gerilədiyi, uduzduğunu öz üzərində açıq-aydın hiss etdi.

Mühərbi zamanı Azərbaycan humanizm prinsiplərinə, silahlı münaqişələrlə bağlı yazılmış və yazılmamış qanunlara lazımlıca əməl etdi. Nə dinc əhalini atəş tutdu, nə də götürdüyü əsirlərə fiziki işgəncələr verdi. Erməni sakınlarının

qaldığı yaşayış məntəqələrini hədəf sevmədi. Amma qarşı tərəf dəfələrlə Gəncəni, Tərtəri, Bərdəni, Ağdamı, Ağcabədini və temas xəttindən uzaq olan digər rayonları raket atəşlərinə tutdu, nə qədər dinc sakının qətləne bais oldu. 44 günlük savaşda təkcə Tərtərin 40 yaşlış məntəqəsinə 21 raket, 16 mindən çox artilleriya mərmisi atıldı. Gəncə beş dəfə bombalandı.

Bəli, xalqımızın şərəf və ləyəqət tarixinin qızıl hərflərə yazılmış şəhifələri olan 44 günlük Vətən mühərbiyi və qazanılan möhtəşəm Zəfer gələcək nəsillər üçün də əbədi sevinc mənbəyi kimi yaddaşlara yazılıdı. Azərbaycan xalqının müzəffər Ali Baş Komandanının və Milli Ordumuzun qəhrəmanlığı ilə Vətənimizin əbədi və ayrılmaz parçası olan torpaqlarımız azad edilərək, dövrümüzün hünər, rəşadət və igidlik salnaməsinə çevrildi. Bu Qələbə möhtərem Prezidentimizin dili ilə desək, "Qarabağ bizimdir!", "Qarabağ Azərbaycandır!" şüarı ilə ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa etdi. İndi isə növbə düşmənin viran qoyduğu ərazilərimizin bərpasınındır. İnanıraq ki, biz həmin prosesi də uğurla başa çatdıracaq. Çünkü xalqın önünde müzəffər Ali Baş Komandan və böyük lider İlham Əliyev gedir.

**Vüqar QULİYEV,
Ədliyyə Nazirliyinin Məhkəmə
Ekspertizasi Mərkəzinin əməkdaşı**